

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 1.

kül

p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1003

a szerkesztőségek tájékoztatására

heti várható /1983. április 4-10./

budapest, 1983. március 31. /mti/

április 4. /hétfő/:

- portugáliában megkezdődik a választási kampány

- pa:r stenba:ck finn külügyminiszter moszkvába utazik a szovjet-finn barátsági és kölcsönös segítségnyújtási szerződés aláírásának 35. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepeken.

április 5. /kedd/:

- hoszni mubarak egyiptomi elnök japánba érkezik /vége: 9-én/.

- az ázsiai és csendes-óceáni térség békéjének és biztonságának hete: április 5-12. /bvt 1979. febr. 2-5-1 berlini rendkívüli közgyűlésének határozata/.

elé

április 6. /szerda/: nincs előrejelzés

április 7. /csütörtök/:

- szpirosz kiprianu ciprusi elnök athénba érkezik /vége: 8-án/.
- a portugáliai albufeirában megnyílik a szocialista internacionálé 16. kongresszusa /vége: 10-én/.
- egészségügyi világnap.

április 8. /péntek/:

- pérez de cuellar ensz-főtítkár észak-európai körutra indul. állomásai: izland /április 8-11./, dánia /11-13./, finnország /13-16./, svédország /17-19./ és norvégia /19-21./.

április 9. /szombat/:

- az ománi szultán hivatalos látogatása az egyesült államokban /vége: 12-én/.

április 10. /vasárnap/:

- részleges helyhatósági választások haitin /26 év óta először/.

x x x

várható események a héten pontosabb időpontmegjelölés nélkül:

- francis pym brit külügyminiszter szaud-arábiába és az egyesült arab emírségekbe látogat.

kj lb fg pi

07.04 010483 1848

le

sk0002 4 230 mtik1004

reagan - los angeles /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983.április 1./mti/ - az amerikai fegyverzetkorlátozási tervek magasztalásával és az atomfegyverek befagyasztásáért küzdő mozgalom éles bírálatával folytatta csütörtökön reagan amerikai elnök az amerikai közvélemény meggyőzését fegyverkezési politikájának egyedüli helyességéről.

reagan los angelesben, a város külpolitikai társasága előtt beszélt, s mint mindig, a képzelt szovjet fenyegetésekből és a szovjet katonai erő szerinte állandó növekedéséből indult ki. ezúttal azzal a kifejezéssel élt, hogy a szovjetunió „a katonai erő minden kategóriájában utolérte és elhagyta az egyesült államokat,, az elmúlt 15 évben.

az amerikai fegyverzetkorlátozási politikáról szólva reagan a leszerelés minden eddigi eredményét az egyesült államoknak tulajdonította, a fegyverkezés minden bűnét a szovjetunióra hárította, a meglévő fegyverzetkorlátozási megállapodások megsértésével vádolta moszkvát, anélkül, hogy egyetlen bizonyítékot is felhozott volna erre. „erről a dologról a közeli jövőben valószínűleg lesz még mondanivalóm,, - közölte fenyegetően.

vádaskodásai a szokásosnál is általánosabbak voltak, s valószínűleg a los angeles-i beszéd e kiütközően propagandisztikus jellegével függ össze, hogy a nagy amerikai televíziós társaságok ezúttal nem is vállalták az országos közvetítés költségeit. az elnöktől legalább azt várták, hogy a szerdán bejelentett genfi „közbülső javaslat,, újabb részleteit ismerteti. ez sem történt meg.

reagan megelegetett az általános elvek ismertetésével, s annak megerősítésével, hogy „a végső cél,, még mindig a „nullaváltozat,,. legfőbb igyekezete egyébként arra irányult, hogy meggyőzze hallgatóságát a komoly tárgyalások halasztgatásának taktikai helyességéről. „ha az egyik fél tulságosan meg akar egyezni és tul elszánt, akkor a másik félnek nincs oka a kompromisszumra, csak a megegyezés hátráltatására van oka és ezzel a megegyezés minden reményét megszüntetheti,,. /folyt./

br/h1 pi

07.09 010483 2056

le

sk0003 4 230 mtik1005

reagan - los angeles /2.rész/

az atomfegyverek befagyasztása - közölte az elnök - „kihuzná a szőnyeget az amerikai tárgyalók lába alól,, a genfi eszmecsereken. hatalmasan komplikált probléma, „hogy mit fagyasszanak be és mit ne, hogyan tegyék,,. s főleg, miként ellenőrizzenek egy ilyen megállapodást. sokkal több értelme lenne az elnök szemében a mozgalomnak, ha „hasonló erős nyomást gyakorolna a szovjet vezetőkre,,.

kormányának fegyverzetkorlátozási sikerei helyett reagan csak tervekről és javaslatokról számolt be, köztük arról, hogy az egyesült államok „csatlakozott a szövetségesekhez az európai leszerelési konferenciára vonatkozó javaslatban. a madridi értekezlet kiegyensúlyozott: eredménye alapján egy ilyen konferencia az európai stabilitás és biztonság erősítésének új útjairól tárgyal majd,,.

reagan elnök 25 perces beszéde idején a gyűlés helyéül szolgáló los angeles-i hotel előtt antinukleáris tüntetés zajlott.

br/hi pi

07.14 010483 0972

-.-

sk0004 4 230 mtik1006

nicaragua - nemzetközi szakértők

managua, 1983. április 1. /mti/ - mi, nicaraguában dolgozó külföldi szakértők élő tanúi vagyunk annak, hogy nem polgárháborútól, hanem külföldről irányított és támogatott agressziótól szenved a közép-amerikai ország - hangoztatták csütörtöki, managuai sajtótájékoztatójukon kilenc nyugat-európai országból, valamint az egyesült államokból és kanadából érkezett önkéntes szakértők. a 37 szervezet képviselőiben nyilatkozó szakemberek hangsúlyozták, hogy az ellenforradalmárok fegyveres provokációi közepette nicaraguának ma minden korábbinál nagyobb szüksége van a segítségre és a nemzetközi szolidaritásra függetlenségének és szuverenitásának megvédése érdekében.

újságírók kérdésére válaszolva az önkéntes szakértők durva, s tendenciózus túlzásnak minősítették némely nyugati hírügynökség jelentését nicaragua belső helyzetéről és biztonságáról. az mti

kiküldött tudósítójának arra a kérdésére válaszolva, hogy a francia orvos halála után a nicaraguai kormány részéről milyen intézkedések születtek a külföldi szakértők személyes biztonságának megóvása érdekében, a szakemberek elmondták: pierre grosjean meggyilkolása egyedi eset volt, s az semmi esetre sem jellemzi munkafeltételeiket. feladataikat, csakúgy mint korábban, nyugodt körülmények között, a helyi lakosokkal együttműködve teljesítik, rendkívüli biztonsági intézkedéseket nem igényelnek, arra nincs szükségük. a 11 nyugati országot képviselő szakértők mindegyike hangsúlyozta, hogy továbbra is nicaraguában akar maradni és minden segítséget szeretnének megadni az ország gazdasági terveinek megvalósításához.

go/ge pi

07.17 010483 1643

-.-

sk0005 4 230 mtik1007

ujfasiszta gyilkos

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1983. április 1. /mti/ - ludwig, akinek nevét öt év óta nyolc rejtélyes gyilkosságot követő közlemény rovásírásbetűből ismerte olaszország, minden valószínűség szerint arcot is kapott: silvano romano, a pavai egyetem fizika tanszéke 35 éves tanársegédének személyében.

a letartóztatás körülményei különösnek tűnnek, de az előzmények láncolatától nem idegenek. hétfőn egy telefonáló felhívta a padovai rabbit és közölte, hogy ludwig eddigi gyilkosságait tanulmányozva megállapítottan valószínű ő lesz a következő áldozat. az ismeretlen nevet, telefonszámot is közölte. a rendőrség így tartóztatta le a gyilkosságait sasos-horogkeresztes emblémával és az ss jelzavával /gott mit uns, isten velünk/ bejelentő tanárt.

ludwig horogkeresztes magánháborújához „ideológiai,, magyarázatot is mellékel, rovásírásos betűvel nyolc esetben tudatta: „a náciizmus utolsó örökösei vagyunk,,. áldozatai között kábítószerek, prostituáltak, homoszexuálisok voltak, akikkel különösen kegyetlen módon végzett. volt, akit elevenen elégetett, mást megkéselt. 1982 júliusától a papok következtek. három idős szerzetest azonos módon, kalapáccsal gyilkolt meg. az utolsó eset február 26-án trentóban történt. ennek tanuja is volt, egy asszony személyleírását tudott adni a 71 éves papra támadó két férfiről. közülük az egyik leírásra megegyezik silvano romanóval.

1983.04.01.

bár az ügyben nyomozó hatóság még nem erősítette meg, hogy silvano romano esetében csakugyan ludwigot tartóztatták le, azt azonban közölték, hogy a házkutatás során olyan bizonyítékokat találtak, amelyek az azonosságot erősítik. sőt, azt sem zárják ki, hogy már 1972-től őt kell keresni néhány szadista módon elkövetett gyilkosság mögött.

silvano romano, alias ludwig egyébként mintadiák, felkészült tanár, kitűnő képességű kutató és templombajáró ember hírében állt.

kir/ge pi

07.22 010483 1939

--

sk0006 4 230 mtik1008

nicaragua - agresszió /1.rész/

gózon istván, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

managua, 1983.április 1./mti/ - az egyesült államok hadüzenet nélküli háborút folytat nicaragua ellen - jelentette ki csütörtökön managuában miguel d,escoto nicaraguai külügyminiszter, aki humberto ortega nemzetvédelmi miniszterrel együtt nemzetközi sajtótájékoztatót tartott az ország jelenlegi helyzetéről. - a nicaragua elleni katonai agresszió folytatása azzal a veszéllyel járhat, hogy nagyarányú fegyveres konfliktus robban ki közép-amerikában - mondta a nicaraguai diplomácia vezetője.

miguel d,escoto emlékeztetett arra, hogy nicaragua már az év elején felhívta a világ figyelmét az ellene készülő invázióra. hiába mondják az amerikai politikusok, hogy nem lehet háború az egyesült államok és nicaragua között az amerikai kongresszus jóváhagyása nélkül. már az amerikai sajtó is nyíltan arról ír, hogy a reagan-kormányzat hadüzenet nélküli háborút indított a kis közép-amerikai ország ellen. az amerikai kormány tagjai, s maga ronald reagan elnök is elismerte a nicaragua elleni invázió tényét. „mindössze arról van szó, hogy nem háborúról, hanem a biztonsági szolgálat akcióiról beszélnek, - mondta a nicaraguai külügyminiszter.

az egyesült államok hondurast választotta ki a nicaragua elleni támadások támaszpontjának, s célja az, hogy háborút robbantson ki a két ország között. a jelenlegi hondurasi vezetés teljes mértékben az

1983.04.01.

amerikai célok szolgálatába szegődött. „amennyiben a hondurasi hatóságok tovább folytatják ezt a saját és közép-amerika érdekeit eláruló politikát, az imperializmus egyre közelebb jut céljának eléréséhez, - hangsúlyozta miguel d,escoto. /folyt./

go/hi éb

07.23 010483 1715

--

sk0007 4 230 mtik1009

nicaragua - agresszió /2.rész/

humberto ortega nemzetvédelmi miniszter, a sandinista hadsereg főparancsnoka részletes tájékoztatót adott az ország katonai helyzetéről. elmondta, hogy jelenleg mintegy 800 somozista ellenforradalmár van nicaragua területén közülük körülbelül 200 matagalpa tartományban, az ország belsejében, a többi a hondurassal határos vidéken. az ellenforradalmi fenyegetést nem szabad bebecsülni, de a katonai helyzetet alapvetően az jellemzi, hogy a betolakodók mindenütt védekezésre kényszerültek, s nem tudták elérni azt a céljukat, hogy bárhol is megvessék a lábukat nicaraguában.

a nicaraguai honvédelmi miniszter külön hangsúlyozta a hondurasi hadsereg provokációjának veszélyességét. bizonyítékok vannak arról, hogy sok esetben a hondurasi hadsereg irányítja az ellenforradalmárok akcióit, s a hondurasi katonák fegyveres összetűzéseket provokálnak a határon a somozista fegyveresek beszívargásának megkönnyítésére - mondta humberto ortega.

az utóbbi napokban négy ponton is betörési kísérlettel próbálkoztak honduras felől, hogy ezzel segítsék a matagalpában körülzárt fegyvereseket. a legsúlyosabb harcok zelaya norte tartományban voltak. az összecsapásokban a sandinista hadsereg 12 katonája halt meg, az ellenforradalmárok veszteségeit egyelőre nem lehet pontosan megállapítani - mondta humberto ortega. a nicaraguai nemzetvédelmi miniszter ugyanakkor cáfolta azokat a híreket, miszerint az ellenforradalmárok veszteségeket okoztak volna a sandinista légierőnek, illetve laktanyákat foglaltak volna el.

go/hi éb

07.26 010483 1575

le

--

sk0008 4 230 mtik1010

japán - közel-kelet

tokió, 1983. április 1. /mti/ - abe sintaro, japán külügyminiszter pénteken fogadta a tokióban tartózkodó mohamed melhemet, a jordan folyó nyugati partján fekvő halhul város - az izraeli megszállók által elűzött - polgármesterét. értesülések szerint biztosította őt arról, hogy japán megpróbál hatást gyakorolni az egyesült államokra a közel-keleti rendezés mielőbbi megvalósítása érdekében.

sajtónyilatkozatában melhem hangsúlyozta, hogy a palesztinai nép nagy súlyt helyez a japánnal való kapcsolatokra, s ezzel összefüggésben emlékeztetett jasszer arafat tokiói látogatására. reményét fejezte ki, hogy a pfsz és japán viszonya tovább javul, s a szigetországi kormány diplomáciai elismerésben részesíti a szervezet tokiói irodáját.

mint ismeretes, a japán kabinet azon az állásponton van, hogy a pfsz-t be kell vonni a rendezést célzó tárgyalásokba, sikraszáll a palesztinok önrendelkezési jogának - beleértve az államalapítás jogát is - biztosításáért. ezen a ponton washingtontól eltérő véleményt vall, s épp ezért bírálta is a reagan-féle tervet annak hiányosságai miatt. értesülések szerint japán közel-keleti - a jövőben várhatóan aktivizálódó - diplomáciájának középpontjába azt a törekvést állította, hogy közvetítsen washington és az arabok között.

pl/ge éb

07.59 010483 1322

--

sk0009 4 230 mtik1011 /panoráma/

ideális testúly

1983 április 1. /dpa-mti-panoráma/- valóságos vihart kavart egy amerikai biztosító társaság, az egészséges férfi és nő ideális testsúlyáról, legújabb nyilvánosságra hozott táblázatával, amelynek adatai lényegesen eltérnek a korábban optimálisnak tartott értékektől. a metropolitan life insurance co. 1983-ban jóval elnézőbb, mint 1959-ben, a legutóbbi hasonló táblázat készítésekor volt, és minden testmagasságnál több kilót „engedélyez”. miközben örülnek mindazok, akik felesleges kilóiktól kinkeservvel próbálnak megszabadulni, a szivspecialisták élesen támadják a biztosító

orvosait: ők kitartanak amellett, hogy a pluszkiló minden esetben rizikófaktor - különösen amerikaiában, ahol a halálozási okok között a sziv- és keringési bántalmak vezetnek.

a vitatott táblázat az alacsonytermetű férfiaknak a 24 évvel ezelőtti súlynál 5,9 kilóval többet engedélyez, a középtermetűek 3,2 kilóval, a magasak 1 kilogrammal súlyosabban is kiérdemlik még az „ideális”, jelzőt. az alacsony nők esetében ez a többlet 4,5 kg, a középtermetűeknél 3,6 kg, a magasnövésűeknél 1,4 kg lehet. ez konkrétan annyit jelent, hogy egy 178 cm magas férfi ideális súlya 68,5 - 74 kiló, egy 163 cm magas nő optimális esetben 57,6 - és 64 kiló súlyu. tény, hogy még ezek az értékek is kisebbek, mint amennyi manapság az átlagamerikaiak valóságos súlya.

a biztosító társaság táblázatát amerikaszerzte irányadónak tartják, s a táblázat „leszállított”, értékei milliók számára teszik elviselhetőbbé a napi kocogást, könnyebben elérhetőnek tüntetvén fel a célt. szivgyógyász kollégáik szemrehányásaira a biztosítónál dolgozó orvosok azt válaszolják, hogy az adatokat összesen 40 millió amerikaira kiterjesztett huszonkét éves kutatómunka eredményeként adták közre. vizsgálták többek között a testsúly és a halálesetek közötti összefüggést. elismerik, hogy számukra sem világos, miért van most hirtelenjében kevésbé negatív hatással az amerikaiak súlyfeleslege az élettartamra. arra sem találtak magyarázatot, - holott a statisztikák ezt igazolták -, hogy az alacsonyabbak miért viselik el egészségkárosodás nélkül a viszonylag nagyobb súlyt.

- figyelembevettük, hogy az emberek életmódja megváltozott: talán ma tudatosabban vigyáznak egészségükre - mondja a metropolitan life insurance co. orvos-csoportjának vezetője. ezáltal több betegség rizikófaktorára csökkenhetett. végeredményben a táblázatban ideálisként megadott súlyértékek egyébként egészséges emberek számára javalltak, olyanoknak, akik az egészséges életmód más előírásait betartják, s mentesek káros szokásoktól.

sj pn pi

08.02 010483 2613

--

sk0010 4 230 mtik1012

felszabadulás - megemlékezések

moszkva, 1983. április 1. /mti/ - sok helyen megemlékeznek ezekben a napokban szovjetunió-szerre Magyarország felszabadulásának 38. évfordulójáról.

pénteken moszkvában a szakszervezetek házában októberi termében nagygyűlést tartanak Magyarország nemzeti ünnepe tiszteletére. a megemlékezések sorozata már március utolsó napjaiban országsszerre megkezdődött és április 5-ig tart. ünnepségeket rendeztek, illetve rendeznek moszkva több nagyüzemében, amelyek kollektív tagjai a szovjet-magyar baráti társaságnak. megemlékeznek hazánk felszabadulásának évfordulójáról a szovjetunió köztársaságainak fővárosaiban is.

az ünnep tiszteletére a szovjet sajtó is sok anyagot közöl Magyarországról. pénteki számában a szelszkaja zszny, az szkp központi bizottságának lapja például a magyar falu életét, a mezőgazdaság fejlődését bemutató cikksorozatot indított.

csütörtökön két magyar vonatkozású kiállítás is megnyílt moszkvában. az állami irodalmi muzeumban a petőfi irodalmi muzeum anyagából összeállított madách emlékkiállítás nyílt. a barátság házában pjoir noszovnak, a taszsz fotokrónika riportérének és fiának, igor noszovnak magyarországi riportutjain készített felvételeiből nyílt kiállítás.

a hagyományoknak megfelelően péntektől kezdődően ismét megrendezik moszkvában, leningrádban és a szovjetunió több más nagyvárosában a magyar könyvhetet.

fl/hn éb

08.19 010483 1430

-.-

sk0011 4 230 mtik1013

görögország - eurorakéták

athén, 1983. április 1. /up1/ - „a görög kormány nyomatékosan hangsúlyozza, hogy teljes mértékben ellenzi újabb nukleáris rakéták telepítését nyugat-európában, - mondta csütörtökön jannisz kapszisz görög külügyminiszter-helyettes.

e politikánk szilárd és változatlan, mióta álláspontunkat andreasz papandreu miniszterelnök 1982. márciusában kifejtette, és azóta is többször hivatalosan megismételte - hangzik a nyilatkozat, amelyet a külügyminiszter-helyettes a kormányfő és a külügyminiszter távollétében tett. papandreu és haralambopulosz jelenleg kanadában tartózkodik.

kapszisz nyilatkozatának előzménye a nato állandó tanácsának csütörtöki ülése volt, amelyet azért hívtak össze, hogy megvitassák, és jóváhagyják reagan amerikai elnök szerdán előterjesztett indítványát. a brüsszelben tartott találkozón görögország nem csatlakozott a szövetség többi tagállamának jóváhagyó állásfoglalásához.

maga andreasz papandreu görög miniszterelnök, aki torontóban vette az amerikai javaslat hírért, pesszimista kijelentést tett a rakétatelepítéssel kapcsolatban.

a robbanótöltetek számolgotásának nincs értelme genfben; ez csak porhintés. véleményem szerint a pershing-2 és a robotepülőgép európába kerül, és az igazi tárgyalások csak azután kezdődnek - mondta.

papandreu a sajtóértekezleten kifejtette kormányának görögország és az észak-atlanti szövetség szorosabb kapcsolatait elutasító álláspontját is. athén - párizshoz hasonlóan - csak a nato politikai szervezetének tevékenységében kíván részt venni. nem csatlakozik a katonai tervezéshez és a hadgyakorlatokhoz, mivel az veszélyezteti az ország szuverenitását - mutatott rá a miniszterelnök.

st le ta mj pi

08.34 010483 1737

-.-

sk0012 4 230 mtik1014

közbülső megoldás - pravda

moszkva, 1983. április 1. /mti/ - az ismert és lejáratott „nulla- megoldáshoz,, képest semmi újat nem adó, a szovjetunió számára elfogadhatatlan propagandalépésnek minősíti a pravda new york-i tudósítója a közbülső megoldásra tett amerikai javaslatot, amelyet reagan elnök szerdán jelentett be washingtonban. tomasz koleszniczenko szerint ez az indítvány is csupán azt a célt szolgálja, hogy az európai közepes hatótávolságu nukleáris fegyverek korlátozásáról genfben folyó tárgyalásokon elejét vegye a megállapodásnak és ürügyet teremtsen az amerikai rakéták nyugat-európába telepítéséhez.

a rakéták szakaszos telepítésére vonatkozó javaslat elfogadhatatlan, hiszen egyetlen közepes hatótávolságu amerikai rakéta megjelenése nyugat-európában már a szovjetunió és az egyesült államok közötti hadászati egyensúly megbontását, az egyenlőség és az egyenlő biztonság elvének megsértését jelentené. a nagy hírveréssel beharangozott új amerikai indítvány is hamarosan arra a sorsra jut, mint az 1981-ben felvetett, a „nulla-megoldásra,, vonatkozó javaslat - mutat rá a pravda tudósítója, leszögezve, hogy az egyesült államok soha nem veheti rá a szovjetuniót egyoldalú engedményekre.

fl/hn éb

08.35 010483 1245

--

sk0013 4 230 mtik1015

bt - csád

new york, 1983. április 1. /ap/afp/ - csütörtökön éjszaka ismét összeült az ensz biztonsági tanácsa, hogy folytassa a libia ellen benyújtott csádi panasz megvitatását. a közép-afrikai ország azt panaszolja, hogy libia megszállva tartja területének egy részét. két óra múlva az ülést elnapolták, anélkül, hogy meghatározták volna a folytatás időpontját.

ll

csád határozati javaslatot terjesztett elő. ennek lényege, hogy a biztonsági tanács szólítsa fel mind csádot, mind libiát, hogy a két ország tárgyalások útján rendezze a vitás kérdéseket. csád javasolja továbbá, hogy a két ország között az afrikai egységszervezet és az ensz közvetítsen.

tu mj pi

08.36 010483 0687

--

sk0014 4 230 mtik1016

kolumbiai földrengés - károk

bogota 1983. április 1. /afp/dpa/upi/ - a helyi idő szerint csütörtök reggel történt erős földrengések után, éjszaka újabb földrengés rázta meg a kolumbiai popayan város körzetét.

az újabb földrengés emberéletben valószínűleg nem tett kárt, hiszen a város lakossága a szabad ég alatt töltötte az éjszakát. az újabb rengés következtében azonban a csütörtök reggel megrepedezett, megrongálódott házak nagy része összeomlott.

a mentőcsapatok megfeszített erővel dolgoznak, hogy mentsek a romok között esetleg még életben lévőket. eddig 204 személy holttestét ásták ki az omladék alól, de azzal számolnak, hogy legkevesebb 350 a halottak és 1500 a sebesültek száma. becslések szerint a város 60 százaléka elpusztult. több ezer ember vált hajléktalanná.

összeomlott a város székesegyháza, két templom, számos középület és több szálloda. szemtanúk arról számolnak be, hogy a katasztrófa pillanatában mind a szállodákban, mind a templomokban sokan tartózkodtak. popayanba a nagyhét egyházi és kulturális rendezvényeire hagyományosan sok zarándok és turista érkezik. a 125 ezer lakosu városban ilyenkor 200 ezren tartózkodnak. a repülőtér kifutópályáját sikerült már rendbehozni, így most már le tudnak szállni azok a repülőgépek és helikopterek, amelyek ivóvizet, élelmet és gyógyszereket hoznak a bogotától 380 kilométerrel délre fekvő városnak.

pc mj pi

08.39 010483 1417

ll

--

sk0015 4 230 mtik1017

rövid hírek

figyelmeztetés a lengyel képzőművészeknek

varsó, 1983. április 1. /pap/ - a varsói városi tanács szociális és adminisztratív osztályának vezetője, a városi tanács elnöke nevében írásbeli figyelmeztetésben kérte fel a lengyel képzőművészek szövetségének vezetőségét, hogy április 11-ig hatálytalanítsa azokat a határozatait, amelyek ellentmondanak a szövetség alapszabályának. a figyelmeztetés követeli a különböző körzeti szervezetek jogtalan határozatainak hatályon kívül helyezését is.

repedés - kina

peking, 1983. április 1. /mti/ - a nanfang zsipao című kantoni lap beszámolója szerint néhány nappal ezelőtt a tartományi fővárostól 300 kilométerre keletre hatalmas morajlás hallatszott, harminc ház alapzata megrepedt és a föld három kilométer hosszúságban tovább hasadt. az árok „régiszerűsége”, a huangtang kommunának: a repedés 1969-ben támadt másfél méter szélességben. az árok a múlt télig „stabil”, maradt, de a tartós esőzések miatt szélesebbé vált és a környékbéliek kénytelenek voltak biztonságos helyre áttelepülni. a helyszínen megfigyelő szolgálat tartja szemmel a hasadékat.

eta - letartóztatás

bilbao, 1983. április 1. /afp/ - a spanyolországi vizcaya tartományban a rendőrség csütörtökön letartóztatta az eta baszk szeparatista szervezet egyik fegyveres kommandóját - közölték a hatóságok. a rendőri művelet részleteit nem ismertették, de elmondták, hogy nagy mennyiségben zsákmányoltak fegyvereket.

megszűnik a paese sera

róma, 1983. április 1. /afp/ - olaszországban április harmadikától megszűnik a paese sera című lap. a szerkesztőbizottság bejelentését azzal indokolta, hogy az ujság súlyos pénzügyi nehézségekkel küszködik és már az elmúlt évben is rendkívüli gondjaik voltak.

pc mj pi

08.44 010483 1787

--

sk0016 4 230 mtik1018

arafat jordániában

amman, 1983. április 1. /reuter/ - tárgyalásokat tart a hét végén huszein jordán király és jasszer arafat, a pfsz végrehajtó bizottságának elnöke, aki csütörtökön érkezett ammanba.

arafat megelőzőleg damaszkuszban leszögezte, hogy kizárólag csak a fezen tavaly tartott arab csucsértekezlet határozatainak megfelelő közel-keleti rendezésről hajlandó tárgyalni. huszein királyra eközben fokozódó amerikai nyomás nehezedik annak érdekében, hogy kezdjen tárgyalásokat izraellel a reagan-terv alapján. ez, mint ismeretes, elveti az önálló palesztin állam megalapítását. jordánia azonban a pfsz és az arab államok beleegyezése nélkül nem tárgyalhat a palesztinok nevében.

arafat hangsúlyozott damaszkuszi nyilatkozata nem teszi valószínűvé, hogy huszein a szombaton kezdődő tárgyalásokon megkapja ezt a hozzájárulást. a kérdésről egyébként rövidesen újabb, szűkebb körű arab csucsértekezletet tartanak marokkóban.

ta hf pi

08.49 010483 0972

--

sk0017 4 230 mtik1019

amerikai képviselők

athén, 1983. április 1. /ap/ - az amerikai képviselőház kilenc tagja érkezett csütörtökön kréta szigetére, chaniába, amelynek környékén az egyesült államok az egyik legnagyobb görögországi nato támaszpontot tartja fenn.

a képviselőház hadügyi bizottságának tagjaiból álló bizottság négy európai országban tesz ténymegállapító körutat. előzőleg - egy rövid libanoni kitérővel - törökországban járt.

el

1983.04.01.

chania után a képviselők athénba látogatnak, hogy görög részről is tájékoztatást kapjanak azokról a tárgyalásokról, amelyek a görögországban fenntartott amerikai katonai támaszpontok jövőjéről folynak. várhatóan szóba kerül az égei-tenger kontinentális talapzatának és légterének felosztásáról görögország és törökország között régóta tartó vita is.

ta mj pi

08.55 010483 0809

--

sk0018 4 230 mtik1020

salvador - pravda-kommentár

moszkva, 1983. április 1. /taszsz/ - az egyesült államok fokozódó salvadori beavatkozása mindinkább egy agresszió méreteit ölti - írja a moszkvai pravda pénteki száma.

a közép-amerikai országban tartózkodó amerikai „tanácsadók”, - állapítja meg a pravda - mind gyakrabban fordulnak meg a harcok színhelyein, néhányan közülük meg is sebesültek. nemrégien tengerészgyalogosok jelentős kontingense érkezett salvadorba, ugymond „az egyesült államok polgárainak védelmére,,.

a the new york times jelentésére hivatkozva a szovjet kommentár rámutat: washington salvadori bábjai megmentése érdekében kidolgozta a „salvadoriak megbékítésére irányuló programot,,. e program azzal a veszéllyel jár, hogy az amerikai beavatkozás hamarosan közvetlen intervencióvá változhat.

a kommentár emlékeztet az amerikai tanácsadók egykori vietnami jelenlétére és párhuzamot von a salvadori fejleményekben vállalt mai amerikai szerep és a vietnam elleni agressziót megelőző helyzet között. 1954 őszén - hangsúlyozza a kommentár - a fehér ház saját „érdekszférájának,, nyilvánította délkelet-ázsia. a térség elleni amerikai agressziót megelőzősen pedig kísérletek történtek vietnam „pacifikálására,,.

1982 elején washington közép-amerikát és a karib-tenger térségét nyilvánította saját „különleges érdekeinek övezetévé,,. a salvadori „megbékélési program,, pedig a „rendteremtést,, tüzte ki célul közép-amerikában, a vietnamban szerzett amerikai tapasztalatok alapján - hangsúlyozza a pravda-kommentár.

te mj pi

09.10 010483 1569

--

1983.04.01.

sk0019 4 230 mtik1021

usztynov

moszkva, 1983. április 1. /mti/ - katonai küldöttség élén április első felében hivatalos baráti látogatásra a német demokratikus köztársaságba utazik dmitrij usztynov, a szovjetunió marsallja, az szkp kb pb tagja, honvédelmi miniszter - jelentették be hivatalosan pénteken moszkvában.

a küldöttség az nszcp központi bizottsága és az ndk államtanácsa meghívásának tesz eleget.

kr/hi éb

09.29 010483 0421

--

sk0020 4 230 mtik1022

angola

luanda, 1983. április 1. /taszsz/ap/ - március 18-án megadta magát az angolai kormány csapatainak az angolai nemzeti felszabadítási front /fnla/ elnevezésű ellenforradalmi szervezet nyolc vezető tagja - jelentette csütörtökön az angop hivatalos angolai hírszolgálati iroda.

az angop jelentése szerint az fnla egy csoportja az ország északi részén az angolai-zaire-i határ közelében adta meg magát. a nyolc személy között van pedro barreiro kinhama, az fnla katonai parancsnoka és a törvényes angolai kormány ellen haroló csoport több más katonai vezetője.

az angolai hírgyűnökség beszámol arról is, hogy a másik ellenforradalmi szervezet, az unita /nemzeti unió angola teljes függetlenségéért/ folytatja felforgató tevékenységét az országban. március 22-én fegyveres támadást intézett egy polgári személyeket szállító autóbusz ellen. a támadás során 25 személy életét vesztette, 41 pedig megsebesült. március 25-én az unita megtámadta a camacupai vizierőművet, s csapatai itt összezsúfolták a kormány erőivel. a támadás során a kormányerők megölték az unita 20 tagját, 13-at pedig foglyul ejtettek.

tu mj pi

09.31 010483 1146

--

sk0021 4 230 mtik1023

usa - izrael

washington, los angeles, 1983. április 1. /afp/ap/ - az amerikai kormány csütörtökön elutasította a szovjet figyelmeztetést, amely a szíria elleni háborútól intette izraelt. alan romberg, az amerikai külügyminisztérium szóvivője sajtótájékoztatóján meg nem nevezett forrásaira hivatkozva azt állította, hogy nincsenek adatai a szíria ellenes izraeli katonai készülődésről.

az amerikai- izraeli kapcsolatok témáját érintve a szóvivő cáfolta azokat az izraeli eredetű híreszteléseket, melyek szerint begin miniszterelnök a közeljövőben az egyesült államokba látogatna. semmiféle erre vonatkozó hivatalos megkeresés nem érkezett az izraeli kormánytól - mondta romberg. begin izraeli miniszterelnök újabb washingtoni látogatásának csak akkor lenne értelme, ha ennek eredményeként remény volna az izraeli kivonulásra libanonból - tette hozzá a szóvivő.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

los angeles, 1983. április 1. /afp/ - los angelesben csütörtökön reagan elnök értesre adta, hogy az izraeli csapatok libanonból való kivonásához köti a begin-kormány által már megrendelt f-16-os harci repülőgépek leszállítását. „a szállítások beindításához az kell, hogy a libanonban lévő /külföldi/ csapatok hazatérjenek, és hagyják meg az országot a libanoniaknak,, - mondta az elnök.

a kijelentés súlyát megnöveli, hogy az újabban szíriába telepített sam-5-ös légvédelmi rakéták miatt előzőleg felmerült a fegyverszállítások meggyorsításának igénye.

ta hf pi

09.54 010483 1544

el

.-

sk0022 4 230 mtik1024

bejrut, merénylet

bejrut, 1983. április 1. /mti/ - péntekre virradóra nagyerejű bombarobbanás semmisítette meg a szamed palesztin gazdasági szervezet nyugat-bejruti áruházát, ahol palesztin népművészeti, iparművészeti és ruházati cikkeket árusítottak. a merénylet ugyancsak romba döntötte a libanoni kommunista akciószervezet irodáját, amely ugyanabban az épületben működött. az anyagi kár rendkívül súlyos, de személyi sérülés nem történt.

a palesztinai felszabadítási szervezet sokrétű tevékenységet kifejtő gazdasági vállalata nyugat-bejrut izraeli bekerítése, a palesztin gerillák kivonása után felfüggesztette működését. mint arról beszámoltunk, azóta több bombamerényletet követtek el a pfsz ideiglenes bejruti irodája, tudományos kutatási központja ellen a libanoni hatóságok és a többnemzetiségű külföldi erő ellenőrzése alatt álló városrészben. a merénylők felkutatására és felelősségre vonására tett ígéreteket mindaddig nem váltották be, és a palesztin intézmények őrizetét sem szervezték meg.

közben az izraeli megszállók az utóbbi napokban nagyszámu palesztin menekültet tartóztattak le dél-libanonban azzal a váddal, hogy részt vettek az izraeli hadsereg ellen végrehajtott fegyveres támadásokban.

bs/hn éb

09.57 010483 1255

.-

sk0023 4 230 mtik1025

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

vietnami támadás - fejlemények

bangkok, 1983. április 1. /afp/ap/ - alig huszonégy órával azután, hogy a vietnami hadsereg elfoglalta a vörös khmerek egyik jelentős állását a kambodzsai-thaiföldi határ mentén, az éjszaka során újabb összecsapás és tüzpárhaj volt - jelentették thaiföldi források.

el

1983.04.01.

aranyaprathet határvárosból érkező információk szerint a vietnami csapatok a vörös khmerek ellenőrizte cham ka kor-i táborban 3 ezer menekültet ejtettek foglyul. a csütörtöki támadás előtt a tábor 12 ezer lakójának többsége thaiföldre vagy a mintegy negyven kilométerre lévő phnom chat-i táborba menekült. a határmenti thaiföldi erőketriadókészültségbe helyezték. a thaiföldi főparancsnokság szóvivője szerint csütörtökön mintegy 500 méterre a határtól, thaiföldi területen rövid összetűzésre került sor a vietnami és a thaiföldi csapatok között. egy vietnami katona életét vesztette. bangkoki diplomáciai források szerint a vietnami csapatok harcokcsi- és tüzérségi támogatással behatoltak a phnom chat-i menekülttáborba is, azt azonban nem tudni, ellenőrzik-e az egész tábor. a harcokban 180 kambodzsai vesztette életét vagy sebesült meg. thaiföldi és nyugati források szerint 4000-6000 vietnami katonát vontak össze két másik, 90 ezer menekültnek otthont adó tábor körül is.

pf mj pi

09.58 010483 1413

--

sk0024 4 230 mtik1026

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

kinai-albán

belgrád, 1983. április 1. /afp/ - a múlt héten a kínai külkereskedelmi és külföldi gazdasági kapcsolatok minisztériumának küldöttsége indult pekingből tiranába „egy díszkrét látogatásra”, - jelentette a politika című jugoszláv lap pénteki számában, kínai forrásokra hivatkozva. kínai küldöttség első ízben látogat albániába a gazdasági kapcsolatok 1975-ben történt megszakadása óta.

a kereskedelmi küldöttség látogatásával egyidőben „konzultációkra”, tiranába rendelték mehmet billikbashit, a pekingi albán nagykövetség kereskedelmi attaséját - közölte a lap. kína a békés egymás mellett élés elve alapján együtt akar működni minden országgal, beleértve albániát is, amely országnak jelenleg „szomorú

ll

1983.04.01.

sorsot,, kell megélnie - írja a politika. a lap a kínai-albán kapcsolatok felmelegedésére utaló első jelek aprólékos elemzéséből arra a következtetésre jut, hogy kína gazdasági offenzívájával „valójában politikai,, offenzívát indít hosszú távon.

pf mj pi

10.50 010483 1101

--

sk0025 4 230 mtik1027

ribicsics koszovórol /1.rész/

belgrád, 1983. április 1. /mti/ - két évvel az albán nacionalista és irredenta zavargások kirobbanása után a mai erőviszonyok alapján elmondható, hogy koszovó tartomány munkásosztálya és progresszív erői győzelmet arattak. koszovó a testvériség és az egység erősítésének, forradalmunk folytatásának titói útján halad - jelentette ki mitja ribicsics.

a jksz kb elnökségének elnöke szerda óta pristinán, a tartomány székvárosában tartózkodik, s más programok mellett találkozott az egyetem pártvezetőségének tagjaival, akik tájékoztatták a felsőoktatási intézményben uralkodó eszmei-politikai helyzetről. a pristinai egyetemen - mint a tájékoztatóban hangoztatták, európa egyetlen kétnyelvű egyetemén - tíz karon és a hozzá tartozó hét főiskolán jelenleg több mint 40 000 rendes és levelező hallgató folytatja tanulmányait, közülük 4 000-en párttagok. a hallgatók 77 százaléka albán, 23 százaléka pedig szerb, orngorai, és más nemzetiségű.

a találkozáson ribicsics a két évvel ezelőtti ellenforradalmi eseményekről szólva három fő okot emelt ki. az első a külső indoktrináció, a második a kommunista szövetség elszakadása a mindennapi valóságtól, az eszmei-politikai és marxista nevelés, valamint az egyetem szerepének elhanyagolása, és végül az a tény, hogy az egész országban elhanyagolták a nacionalizmus elleni harcot. nem csupán kívülről ér bennünket a nacionalizmus hullámverése, az országban is forrásai keletkeztek nem csak az albán, hanem a szerb, a szlovén, a horvát és az összes többi nacionalizmusnak - mondta ribicsics. jugoszlávia és albánia viszonyáról szólva arra figyelmeztetett, hogy a kapcsolatok elhidegülésének nem lenne szabad az albán nép sértegetéséhez, történelmének lebecsüléséhez vezetnie. /folyt./

kd/ge éb

12.42 010483 1800

sk0026 4 230 mtik1028

ribicsics koszovórol /2.rész/

a szerkesztőségek tájékoztatására

ribicsics az albániai szocializmus kapcsán kifejtette: „a létező szocializmusban megtalálhatók a szocialista társadalom egyes elemei, de hiányzik a munkásosztály döntő szerepe, döntő szava a társadalmi döntéshozatalban. szövevényes világunkban ezt csupán jugoszláviában sikerült elérni, noha még mi sem valósítottuk meg teljes egészében. nálunk is gyakran a munkásosztály nevében döntenek. rendszerünk azonban reális alapokat nyújt, távlatokat nyit az ilyen fejlődés előtt, az albániával való kapcsolatokat érintve pedig a következőket is hangoztatta: „erőnk rendszerünk előnyeiben van. alternatívákat kínálunk a világnak: a tömbök és a háborúk helyett békét és együttműködést, a bezárkozás helyett nyitott határokat, a nyelvi korlátok helyett kétnyelvűséget, amikor az albánia független, tömbön kívüli státusának fennmaradásához fűződő jugoszláv érdekekről beszélt, ribicsics hozzátette: jugoszláviának érdeke, hogy albánia ne váljék a balkán csendőrévé.

kd/ge éb

12.44 010483 1103

-.-

sk0027 4 230 mtik1029

politikai bizottsági ülés

moszkva, 1983.április 1. /mti/ - a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának politikai bizottsága e heti ülésén megemlékezett az oroszországi szociáldemokrata munkáspárt II. kongresszusának 80.évfordulójáról.

a politikai bizottság meghallgatta és jóváhagyta a jurij andropov és daniel ortega, a nicaraguai nemzeti újjáépítés ideiglenes kormánya kormányzótanácsának koordinátora között lefolyt megbeszéléseiről szóló beszámolót és hangot adott a szovjet nép szolidaritásának a kívülről jövő intervenció ellen küzdő nicaraguai néppel.

✍

a testület meghallgatta és jóváhagyta az szkp kb főtitkára, valamint andrej gromiko külügyminiszter javier pérez de cuellaral, az ensz főtitkárával folytatott megbeszéléseiről szóló beszámolót, valamint nyikolaj tyihonovnak, az szkp kb pb tagjának, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének jugoszláviai látogatását részletező elemzést. a pb áttekintette nyikolaj tyihonov és abdusszalam dzsallud a libiai arab szocialista népi állam forradalmi vezetősége tagjának megbeszélésein született eredményeket.

megvizsgálta a politikai bizottság a mezőgazdasági gépgyártás 1983-1990-re szóló fejlesztési tervét s ezzel kapcsolatosan megállapította: noha az utóbbi években sokat fejlődött a mezőgazdaság ellátottsága gépekkel, e téren az élelmiszerprogram maradéktalan teljesítése érdekében még sokat kell tenni mind a fejlesztő üzemeknek, mind a fejlesztő intézeteknek, mind pedig a termelő üzemeknek. ugyancsak áttekintette a testület karélia hosszú távu fejlesztési tervét, különös tekintettel a lakásépítésre és rámutatott, hogy az építkezések ütemét gyorsítani kell.

a politikai bizottság elemezte a gazdasági és társadalmi-kulturális építő munka, a szocialista országokkal való együttműködés fejlesztése, valamint a szovjetunió békeszerető külpolitikája további következetes folytatása több kérdését.

hj/hi éb

13.04 010483 1922

-.-

sk0028 4 230 mtik1030

izrael-libanon-sziria

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983.április 1./mti/ - a kiriat smona-i tárgyalásokról helikopterrel visszatérő libanoni küldöttség tagjai csütörtökön személyesen is meggyőződtek arról, hogy az izraeli megszálló hadsereg katonái repülőteret építenek a bejruittól 20 kilométernyire lévő damur közelében. a Lorient-Le jour című bejruti lap fotóriportere jól sikerült légi felvétellel cáfolta meg az izraeli szóvivő tagadó nyilatkozatát. a berendezés szakaszába jutott repülőter építése megkérdőjelezi az izraeli kormány gyakran hangoztatott csapatkivonási készségét.

✍

bejrutban egyelőre nem cáfolták, de nem is erősítették meg az izraeli rádió pénteki jelentését, amely szerint libanon beleegyezett, hogy a majdani csapatkivonást követően éjszakai tartózkodásra is feljogosított izraeli egységek járőrözzenek a dél-libanoni határövezetben. az izraeli rádió szerint a libanoni küldöttség a kiriat smonában megtartott csütörtöki találkozón tette „a tárgyalásokon eddig elért legnagyobb haladásnak”, minősített engedményt. az izraeli járőrök határátlépése, ki-be közlekedése mindazonáltal nem lenne korlátlan. izraeli hivatalos forrásból közölték, hogy most már csak haddad őrnagy státusa vár rendezésre. izrael ugyanis nem ejtette el azt a követelést, hogy a támogatását élvező, a libanoni hadseregbe visszafogadott haddad őrnagy miliciájára bizzák a „biztonsági övezet”, ellenőrzését.

az an-nahar című bejruti lapban idézett libanoni hivatalos személyek közölték, hogy nem értek el számottevő haladást csütörtökön a kiriat smona-i találkozón.

damaszkuszban nem adtak hitelt annak az egybehangzó washingtoni és tel aviv-i állításnak, hogy izraelnek nincs szándékában megtámadni szíriát. a szíriához közelálló as sark című bejruti lap pénteken azt az értesülését közölte, hogy a következő tíz napon, két héten belül várható a szíria elleni izraeli agresszió. a lap kommentárja ezzel a tervvel hozza összefüggésbe menahem begin izraeli miniszterelnök és simon peresz ellenzéki vezető csütörtöki megbeszélését.

bs/hi éb

13.07 010483 2098

--

sk0029 4 230 mtik1031

reagan - vietnami cáfolat

hanoi, 1983. április 1./mti/ - vietnam határozottan visszautasítja reagan amerikai elnök március 31-én elhangzott kijelentését, amely szerint még vannak vietnamban amerikai hadifoglyok. ez nem más, mint rosszindulatu elferdítése a valóságnak, azzal a céllal, hogy befeketítsék vietnam humanitárius politikáját e kérdésben - húzza alá a hanoi cáfolat.

ismeretes, hogy vietnam rendszeresen fogad amerikai küldöttségeket a háboruban elesett amerikai katonák földi maradványainak felkutatására, azonosításukra. hanoi ezzel is

4

kifejezésre akarja juttatni, hajlandó a kapcsolatok normalizálására washingtonnal. a reagan kormányzat azonban a vietnami „hadifogoly kérdést”, belpolitikai céljai elérésére, a közvélemény manipulálására használja fel.

dp/hi éb

13.13 010483 0803

--

sk0030 4 230 mtik1032

okp-oszp - megbeszélés /1. rész/

róma, 1983. április 1. /mti/ - az együttműködés formáiról, a szakszervezetek feladatairól, az ország gazdasági helyzetének megítéléséről, a két párt kapcsolatainak kiszélesítéséről volt szó egyebek között az olasz kommunista párt valamint az olasz szocialista párt vezetőinek mintegy hatórás megbeszélésén csütörtökön rómban.

az enrico berlinguer vezette kommunista tárgyaló küldöttségben gerardo chiaromonte, alfredo reichlin és renato zangheri, a titkárság tagjai vettek részt. a szocialista párt delegációját, élén bettino craxival, claudio martelli, valdo spini főtitkárhelyettesek, valamint rino formica, a titkárság tagja alkották.

1979 szeptembere óta ez az első alkalom, hogy a két párt ilyen magasszintű hivatalos találkozására sor került.

mint az eseményről kiadott közlemény is kiemelte: a találkozó és a vita a két párt közötti kapcsolat javításának szándékát erősítette.

ugyanakkor a küldöttség tagjai aggodalmukat fejezték ki az ország gazdasági és pénzügyi helyzete, a munkanélküliség, a növekvő deficit és az infláció miatt. megállapodtak, hogy támogatják a szakszervezeteket a munkaadókkal és a kormánnyal kötött januári egyezmény pontjainak betartásában, a déli országrész fejlesztése a gazdasági és társadalmi fejlődés érdekében kifejtett kezdeményezéseiben.

a júniusi községtanácsi választások szempontjából különösen fontos az a kijelentés, miszerint mindkét párt aggódik a baloldali irányítású tanácsok elleni „politikai szándéku támadások miatt”,.

4

az olasz sajtó igen nagy jelentőséget tulajdonít az okp-oszp-tárgyalásnak és több lap is utal rá, hogy a két párt közeledése az okp milánói kongresszusán kezdődött.

a jövőre nézve pedig azt tekintik fontosnak, hogy az oszp kifejezte a kommunisták és a szocialisták közötti „megértés és a párbeszéd politikája,, fejlesztésének szándékát. /folyt./

kir/ge éb

13.19 010483 1922

-.-

sk0031 4 230 mtik1033

okp-oszp - megbeszélés /2. rész/

a corriere della sera pénteken már arról számolt be, hogy a gazdasági helyzetre vonatkozó azonos értékelés mögött a chigi-palota gazdasági stratégiájának kritikája húzódik meg, és ez valószínűleg nem erősíti a de mita-craxi viszonyt. a la repubblica szerint a csütörtöki találkozó zavart és idegességet keltett a kereszténydemokrata párt vezető köreiből. a la repubblica úgy értesült, hogy a csütörtöki magasszintű találkozót újabb megbeszélések követik.

kir/ge éb

/a miniszterelnöki hivatal/

13.23 010483 0520

fs

-.-

sk0032 4 230 mtik1034

ciszjordánia - mérgezés - ensz

new york, 1983. április 1. /mti-afp/ips/ - javier pérez de cuellar, az ensz főtitkára csütörtökön párizsban megbeszéléseket folytatott dr. halfdan mahlerral, az egészségügyi világszervezet /WHO/ vezérigazgatójával a palesztinai felszabadítási szervezetnek arról a kéréséről, hogy hozzanak létre nemzetközi orvosi bizottságot a ciszjordániai dzseninben történt tömeges mérgezés kivizsgálására. az ügygel kapcsolatban jasszer arafat a pfsz vb elnöke levelet intézett a világszervezet főtitkárához.

mint emlékeztet, március 23. és március 28. között a ciszjordániai dzsenin hat leányiskolájából jelentettek mérgezéses eseteket, s több száz személyt kórházba kellett szállítani. az első vizsgálati eredmények szerint a mérgezést az iskolaablakok függönyeit borító sárgás, kényszerű porból áradó gáz okozta. ugyanilyen port találtak műanyag reklámtáskákban, illetve coca-colás üvegekben is. a tünetek mindenütt azonosak voltak: hányás, szédülés, erős fejfájás, légzési és látási zavarok, pupillatágulás.

izraeli illetékesek először tagadták a mérgezés tényét, majd később „pszichoszomatikus,, / lelki okok következtében beálló testi elváltozás / jelenségnek minősítették a megbetegedéseket.

az arab liga csütörtöki tuniszi ülésén egyébként élesen elítélte az esetet, és ugyancsak követelte az egészségügyi világszervezettől, hogy indítson vizsgálatot az ügy felderítésére.

tu hf fn

13.28 010483 1444

fs

-.-

sk0033 4 230 mtik1035

gandhi - asszám

uj-delhi, 1983. április 1. /upi/ - a zavargások ütötte sebeket be kell gyógyítani asszámban. ehhez helyre kell állítani a békét, és elégtételt kell szolgáltatni az áldozatoknak - jelentette ki indira gandhi indiai miniszterelnök a feldult szövetségi államban tett látogatása után pénteken.

a kormány kedvező légkört fog teremteni ahhoz, hogy az elűdözött emberek hazatérhessenek, és rendes kerékvágásban folytathassák életüket - ígérte indira gandhi egy, az asszámmal szomszédos arunácsal prades szövetségi állam területén lévő menekülttáborban.

a kormányfő a zavargások sújtotta területen tett háromnapos körútja után pénteken visszatért uj-delhibe.

... ta fm fn

13.43 010483 0710

-.-

sk0034 4 230 mtik1036

rövid hírek

francia pártküldöttség hanoiban

hanoi, 1983. április 1. /mti/ - maxime gremetz, az francia kommunista párt pb tagja, a külügyi osztály vezetője hanoiba érkezett. tárgyalásokat folytatott nguyen co thach-csal, a vietnami kommunista párt politikai bizottsága póttagjával, külügyminiszterrel. gremetz, aki a közelmúltban pekingben járt, vietnam után felkeresi laoszt és kambodzsát is.

olasz választás

róma, 1983. április 1. /mti/ - az olasz kormány csütörtök esti ülésének döntése szerint június 26-án részleges helyhatósági választásokat tartanak az országban. ezen a napon több mint 7 millió

fs

300 ezer állampolgár járulhat az urnákhoz. a minisztertanács javaslata értelmében ugyanezen a napon választják meg valie d, aosta és friuli-venezzia giulia tartományi vezetőit, valamint pavía, gorizia, ravenna és viterbo megyei tanácsának tagjait.

... dp- kir/hi fm fn

13.51 010483 0902

-.-

sk0035 4 230 mtik1037

reagan-javaslat - visszhang

prága, 1983. április 1. /mti/ - a közepes hatótávolságú amerikai rakéták telepítését ellenző békemozgalmak megtévesztése és megtörése volt az amerikai elnök egyetlen célja a közbülső megoldásról előterjesztett szerdai javaslatával. így ítélte meg a rudé právo pénteki kommentárja reagan elnök bejelentését.

a cskp lapja megállapítja, hogy az amerikai elnök továbbra sem veszi tekintetbe az egyenlőség és az egyenlő biztonság elvét, s újabb javaslata semmivel sem reálisabb a nullamegoldást szorgalmazó amerikai álláspontnál. a rude právo kommentárja felidézi az európai közepes hatótávolságú rakéták csökkentésére tett legutóbbi szovjet javaslatokat, s rámutat, hogy a jelenleg meglévő szovjet hordozóeszközök csupán az egyensúlyt tartják fenn az európai nato-tagállamoknak és az egyesült államoknak már a kontinensen lévő fegyverzetével.

x x x x

szófia, 1983. április 1. /mti/ - rabotniceszko delo pénteki számában reagan elnök legutóbbi beszédéről megállapította, hogy az állítólagos „új kezdeményezés”, valójában közbülső lépés a végcél, a hirhedt „nullamegoldás”, felé. ez pedig nem más, mint az amerikai imperializmus törekvése arra, hogy egyoldalú katonai fölényt szerezzen a szovjetunióval és a létező szocializmus többi országával szemben. reagan „új kezdeményezése”, is figyelmen kívül hagyja az angol és a francia atomtőerőt és az előretolt amerikai nukleáris eszközöket. az elnök ismét csak a szovjet és az amerikai közép-hatótávolságú rakétákat állítja egymással szembe, és ennek alapján készít mérleget.

fs

1983.04.01.

- a nullamegoldás tarthatatlan - mutat rá a rabotnicseszko delo. csak az egyenlőségen és az egyenlő biztonságon alapuló őszinte megállapodási készség vezethet el az igazi megoldáshoz.

gr-ék fm fn

14.06 010483 1845

--

sk0036 4 300 mtik1039

mubarak

peking, 1983. április 1. /mti/ - péntek délután négynapos hivatalos látogatásra pekingbe érkezett hoszni mubarak egyiptomi elnök. egyiptomi államfő a kínai-egyiptomi diplomáciai kapcsolatok felvétele óta először jár kínában. mubarak szombaton kétszer tárgyal csao ce-jiang kormányfővel, vasárnap pedig teng hsziao-pinggel, a kkp kb pb állandó bizottságának tagjával, majd hu jao-panggal, a párt főtitkárával találkozik.

nc/dj ki
15.12 010483 0455

sk0037 4 300 mtik1040

szovjet-afgán szakszervezeti

moszkva, 1983. április 1. /mti/ - afganisztán legfontosabb feladata jelenleg a békés élet feltételeinek biztosítása és az ipari termelés növelése, s ezzel a nép életszínvonalának emelése - mondotta a többi között abdul szattar prurdeli, az afgán szakszervezetek központi tanácsának elnöke azon a sajtóértekezleten, amit pénteken tartottak moszkvában szovjet külföldi újságírók részére.

az afgán szakszervezeti küldöttség a szovjet szakszervezetek központi tanácsának meghívására tartózkodik hivatalos baráti látogatáson a szovjetunióban. az eddigi tárgyalások eredményeként purdeli és sztyepan salajev, a szovjet szakszervezetek központi tanácsának elnöke megállapodást írt alá pénteken a két szakszervezet együttműködésének további bővítéséről.

fs

1983.04.01.

mint sajtóértekezletén az afgán küldöttség vezetője elmondotta, az afgán szakszervezeti mozgalom - amelynek jelenleg 162 ezer tagja van - jelentős segítséget kap a szovjet szakszervezetektől a káderképzés terén. ugyancsak jelentős a szovjet részről nyújtott anyagi támogatás. az afgán szakszervezet tevékenyen részt vesz a készülő új munkajogi törvénykönyv kidolgozásában, s az ország egyik legnagyobb gondjának - az irástudatlanságnak - a felszámolásában.

az afganisztán ellen folyó hadüzenet nélküli háború következtében mintegy 15 ezer munkásnak kellett otthagynia munkahelyét, s fegyverrel segítenie a forradalom vívmányainak védelmében. egy kérdésre válaszolva az afgán szakszervezeti vezető kijelentette: cáfolhatatlan bizonyítékokkal rendelkeznek arról, hogy az ellenforradalmi bandák amerikai gyártmányú vegyi fegyvereket használnak. a bandák okozta kár értéke meghaladja a 24 milliárd afganit - füzte hozzá abdul szattar purdeli.

kr/dj ki
15.31 010483 1759

--

sk0038 4 300 mtik1041

gromiko-doszt

moszkva, 1983. április 1. /mti/ - andrej gromiko, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének első helyettese, külügyminiszter pénteken moszkvában megbeszélést folytatott sah muhammed doszttal, az afganisztáni népi demokratikus párt kb tagjával, afgán külügyminiszterrel. sah muhammed doszt uton buenos airesbe rövid időre állt meg a szovjet fővárosban.

a meleg, elvtársi légkörű megbeszélésen a két külügyminiszter a szovjet-afganisztáni kapcsolatokról, valamint néhány más, kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésről cserélt véleményt. pénteken gromiko ebédet adott az afgán külügyminiszter tiszteletére.

kr/dj ki
15.33 010483 0679

fs

--

sk0039 4 230 mtik1042

reagan javaslat - genschler

bonn, 1983. április 1. /dpa/ - hans-dietrich genschler nyugatnémet külügyminiszter tanulmányozásra ajánlotta a szovjetunióknak reagan amerikai elnök javaslatát a közép-hatótávolságu kapcsolatos „közbülső megoldásról„. genschler pénteken bonnban ismertette álláspontját.

a nyugatnémet külügyminiszter szerint a genfi tárgyalások sikerének kulcsa a szovjetunió kezében van, ezért - mint fejtegette - reá hárul a felelősség, hogy „ az 1983-as év a leszerelés vagy pedig az újabb fegyverkezés éve lesz-e„.

to fn

15.37 010483 0564

-.-

sk0040 4 300 mtik1044

usa - izrael - reagan /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. április 1. /mti/ - reagan elnök a los angeles-i külpolitikai társaság előtt elhangzott beszéde után, kérdésekre válaszolva közölte, hogy az egyesült államok egyelőre nem szállítja le izraelnek a korábban lekötött f-16-os vadászgépeket. az elnök a szállításokat az izraeli csapatok libanonból való kivonulásához kötötte és arra az amerikai törvényre hivatkozott, amely szerint az egyesült államok nem szállíthat fegyvereket más országoknak, ha azokat nem védelmi célokra használják fel.

reagan bejelentése nagy meglepetésként érte az amerikai külügyminisztériumot, amely a libanoni invázió óta mindig arról beszélt, hogy a kérdés „kivizsgálás alatt áll„. washingtoni diplomáciai megfigyelők szerint az elnök új állásfoglalásának jelentőségét mégsem szabad túlbecsülni. nyilvánvalóan taktikai fogásról van csupán szó. mint a washington post diplomáciai tudósítója emlékeztet, a 75 amerikai vadászgép leszállítása amugyis csak 1985-ben válik esedékessé.

az elnök állásfoglalása azonban ennek ellenére az amerikai-izraeli viszonyban kiújuló nehézségeket tükrözi, mindenekelött azt, hogy a libanoni tárgyalások nem úgy mennek, ahogy

J

washington szeretné, s ez a közel-keleti amerikai rendezési terv megvalósítását egyelőre lehetetlenné teszi. reagan - állapítják meg fehér házi források - a vadászgépekre vonatkozó megjegyzéssel valójában csalódottságát kívánta kifejezésre juttatni, hogy a márciusban washingtonban személyes részvételével lefolytatott külügyminiszteri tárgyalások után eluralkodott általános optimizmust semmiféle eredmény nem igazolta.

mint emlékezetes, izrael és libanon külügyminisztere március közepén washingtonban tárgyalt az amerikaiakkal, s a megbeszélés után derülátó nyilatkozatok sorozata hangzott el a libanoni csapatkivonási megállapodások közelségéről, izrael pedig beleegyezett a libanoni agresszió során szerzett hirszerzési adatok washingtonnak való átadásába. azóta a csapatkivonási tárgyalások ismét lelassultak, s philip habib, az amerikai közvetítő diplomata megint visszatért washingtonba. /folyt./

br/gi ki

16.23 010483 2171

-.-

sk0041 4 230 mtik1045

usa - izrael /2.rész/

ilyen körülmények között került sor a jelenlegi amerikai „fenyítésre„, amely ideiglenes feszültséget okozhat az amerikai-izraeli kapcsolatokban.

reagan „tilalmának„ katonai jelentősége a nullával egyenlő. amellet, hogy a szállítások amugysem esedékesek a közeljövőben, a new york times pénteki beszámolója emlékeztet: 1981. nyarán az iraki atomreaktor izraeli bombázása miatt reagan leállította tizennégy f-16-os és két f-15-ös vadászgép szállítását. hetekkel később azonban a hangulat lecsillapodtával és az izraeli vezetőkkel folytatott megbeszélések után a gépeket leszállították.

br/th ki

16.25 010483 0647

-.-

K

sk0042 4 300 mtik1046

magyar-laoszi együttműködés

vientiane, 1983. április 1. /mti/ - ünnepélyesen adták át a forgalomnak a laoszt vietnammal összekötő 9. sz. uton a magyar-laoszi együttműködésben épült 4. számú közúti hidat. laoszi részről maysouk saysompheng, az lnfp kb tagja, ipari, kézműipari és erdészeti miniszter, magyar részről zegnál jános, hazánk laoszi nagykövete tartott ünnepi beszédet.

az átadási ünnepségen részt vett bényi józsef, a munkálatokat kivitelező közúti gépellátó vállalat /közgép/ vezérigazgatója. a hid befejezése alkalmából 27 magyar szakember magas laoszi állami és kormánykitüntetésben részesült. a közgép vállalat vezérigazgatója az építkezésen kiemelkedő munkát végzett több laoszi munkásnak kiváló dolgozó jelvényt és emléklapot adott át. a csaknem másfél évig tartó építés egy nappal a vállalt határidő előtt fejeződött be.

dp/gi
16.40 010483 0871

--

sk0043 4 230 mtik1047

chnoupek - mezsdunarodnaja zszizny

moszkva, 1983. április 1. /taszsz/ - a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének prágai tanácskozása világosan megmutatta, hogy a szocialista országok számára a békés együttélés nem konjunkturális kérdés, hanem hosszú távra szóló politika; elsősorban a háborúról, mint az államok közötti vitás kérdések megoldásának eszközéről való lemondást szorgalmazza, és a tárgyalásokat tartja az egyedül elfogadható módszernek - hangsúlyozza bohustav chnoupek csehszlovák külügyminiszternek, a cskp kb tagjának a mezsdunarodnaja zszizny áprilisi számában megjelent cikke.

a csehszlovák külügyminiszter rámutat: a prágai tanácskozáson elfogadott nyilatkozat formáját és tartalmát tekintve a magas fokú realizmus dokumentuma, amely nem zárkózik el más országok építő javaslatai, sem a kompromisszumok elől, ha azok előmozdítják a békét.

további erőfeszítéseket szándékozunk tenni annak érdekében, hogy a prágai tanácskozás lendületet adjon az újabb tárgyalásoknak az európai stabilitás és biztonság, az európai államok közötti

Nm

kölcsönös bizalom erősítéséről. erre mindig és mindenütt, minden szinten készek vagyunk, különösen ott, ahol csehszlovákia két, vagy többoldalú tárgyalások közvetlen résztvevője.

csehszlovákia a többi szocialista országgal együtt továbbra is azt a meggyőződést vallja, hogy a nemzetközi kapcsolatok jelenlegi bonyolult szakaszán túl lehet lépni. derülátásunk reális és objektív valóságból fakad: a béke erőinek széles frontja lép fel tevőlegesen a háborus veszély ellen. ezeknek az erőknél a hangja és befolyása napról napra nő, és azt bizonyítja, hogy a nukleáris korszakban az értelem és a józan ész diktálta utón kívül nincs más járható út. éppen ezért korunkban sok függ attól, hogy mennyire összehangoltan, energikusan és célratorően lépnek fel a béke erői. a prágai tanácskozás eredményei a békemozgalomnak nélkülözhetetlen lendületet és dinamizmust adtak - hangsúlyozza a csehszlovák külügyminiszter cikke.

to fm fn

16.42 010483 2018

--

sk0044 3 300 mtik1048

anglia: „élő lánc”,

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

london, 1983. április 1. /mti/ - a londontól nyugatra fekvő berkshire grófságban pénteken megtartották az idei húsvét legnagyobb nukleáris tiltakozó megmozdulását.

a nukleáris leszerelésért küzdő mozgalom /cnd/ aktivistái és támogatói, számszerint mintegy negyvenezren, élő láncot alkotva fogták körbe a greenham common-i légitámaszpontot, a brit földre kerülő amerikai cirkáló szárnyasrakéták kijelölt telepítési helyét; a burghfield-i hadianyaggyárat, ahol a brit nukleáris robbanófejeket állítják elő, valamint az aldermastoni nukleáris kutatóintézetet.

az „élő lánc”, több mint 20 kilométer hosszú volt.

egy nappal korábban francis pym külügyminiszter - reagan beszédére utalva - bejelentette, hogy a cirkáló szárnyasrakéták telepítése „kétséggel” meg fog kezdődni az idén. valamennyi nyugat-európai ország közül nagy-britannia kapja meg elsőként a cirkáló szárnyasrakéták első darabjait.

Nm

a cnd a brit nukleáris erő egyoldalú leszereléséért küzd, ennek a megmozdulásnak - amely aldermastonban, nagygyűléssel folytatódott - a cirkáló szárnyasrakéta volt az első számú célpontja.

ae/th k1

16.58 010483 1209

-.-

sk0045 4 230 mtik1049

nagypéntek jeruzsálemben

jeruzsálem, 1983. április 1. /reuter/ap/ - a libanoni háboru miatt az idei husvétii ünnepekre várhatóan tíz százalékkal kevesebben látogatnak izraelbe, mint tavaly. jeruzsálem utcáit nagypénteken mégis zarándokok és turisták lepték el.

zarándokok tömege vonult végig a mintegy 900 méter hosszú via dolorosán, ahol a keresztény hit szerint jézus krisztus elvonszolta magát keresztre feszítése helyéig. sok zarándok jézushoz hasonlóan fakeresztet vitt a vállán és meg-megállt jézus szenvedéseinek stációjánál.

tömegével szorongtak a zarándokok a szent sir templomában is. a legnagyobb szabásu jeruzsálemi nagymisét giacomo beltritti, a város latin /római katolikus/ pátriárkája celebrálta.

kf lb fg

17.03 010483 0754

Nw

-.-

sk0046 4 230 mtik1050

a szerkesztőségek tájékoztatására!

arapat-husszein

amman, 1983. április 1. /reuter/ap/ - várhatóan pénteken este, vagy szombat délelőtt találkozik jasszer arapat husszein jordániai királlyal - mondták a pfsz ammanban tartózkodó vezetőjének munkatársai.

nyugati diplomaták a jordániai fővárosban arra számítanak, hogy ezen a találkozón dől majd el, vajon husszein tárgyalásokba bocsátkozik-e izraellel reagan amerikai elnök közel-keleti terve alapján. a reagan-terv megítélésében nincs teljes egyetértés a palesztin és a jordániai fél között, márpedig husszeinnak arapat jóváhagyására van szüksége ahhoz, hogy az amerikai kezdeményezésű tárgyalásokba belemenjen.

jordániai források ezzel kapcsolatban megjegyezték, hogy ha a két fél között megegyezés is jön létre, az csak feltételes lehet; alapul szolgálhat arra, hogy a jordániai uralkodó az egyesült államokhoz forduljon, felszólítva washingtont, hogy bizonyítsa be: képes rávenni izraelt a megszállt területeken gyakorolt telepítési politika beszüntetésére.

ammani diplomaták feltételezik, hogy husszein és arapat esetleges közös platformját az április közepére tervbe vett rendkívüli arab csúcstalálkozatra elé terjesztik.

a csúcstalálkozó feladata az lenne, hogy közös nevezőre hozza a tavalyi fezi arab határozatokat - melyek palesztin önrendelkezést, független államot szorgalmazznak - és a reagan-tervet, amely „jordániához kapcsolódó autonómiát, irányoz elő a palesztinok számára.

rg fg

17.19 010483 1530

Nw

-.-

sk0047 1 300 mtik1051

április 4. - megemlékezés a szovjetunióban

moszkva, 1983. április 1. /mti/ - április 4-e, Magyarország felszabadulásának évfordulója tiszteletére pénteken Moszkvában, a szakszervezetek házának októberi termében ünnepi gyűlést rendezett az szkp moszkvai városi pártbizottsága, a szovjet szakszervezetek központi tanácsa, a komszomol központi bizottsága, a szovjet baráti társaságok szövetsége és a szovjet-magyar baráti társaság központi vezetősége.

az ünnepi gyűlés elnökségében a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének, a szovjetunió minisztertanácsának képviselői, az szkp kb és a szovjetunió külügyminisztériumának felelős beosztású munkatársai, az szmbt vezetői, a szovjet hadsereg tábornokai, Moszkva város lakosainak képviselői foglaltak helyet. jelen volt az mszbt küldöttsége is, bocz józsefnek, az mszbt ügyvezető elnöksége tagjának vezetésével.

ünnepi beszédet mondott Nyikolaj Danyilin, a szovjetunió gyógyszeripari miniszterének helyettese és Rajnai Sándor, hazánk moszkvai nagykövete.

Nyikolaj Danyilin hangsúlyozta, hogy a szovjetunió és más szocialista országok dolgozói is együtt ünneplik a magyar néppel április 4-ét, amely fordulópontot jelentett az ország életében. Magyarország 38 év alatt jelentős eredményeket ért el népgazdasága fejlesztésében: korszerű nagyiparral és világszinten is kiemelkedő eredményeket felmutató mezőgazdasággal rendelkező országgá vált. Magyarország a szocialista közösség megbecsült tagja, s mint külpolitikája bizonyítja, következetes, elkötelezett híve a béke ügyének.

Nyikolaj Danyilin méltatta a szovjetunió és Magyarország sokoldalú, sikeresen fejlődő együttműködését, hangsúlyozva, hogy a két ország barátsága a felszabadulás óta eltelt csaknem négy évtizedben kiállta a szilárdság próbáját, s hűen szolgálja a szocializmus és a béke ügyét.

ünnepi beszédében Rajnai Sándor megemlékezett a Magyarország felszabadítása során elesett szovjet hősekről, méltatta a szovjetunió szerepét hazánk csaknem négy évtizedes fejlődésében. megállapította, hogy kapcsolataink széles körben fejlődnek, s az élet minden területére kiterjednek. országainkat, népeinket ma ezer és ezer szál köti össze, s a barátság, egymás iránti tisztelet és megbecsülés érzése tölti be. különösen nagy jelentőségű az a bizalom, amely a két ország együttműködését, kapcsolatait áthatja. /folyt./

fl/gi ki
17.29 010483 2375

Nw

--

sk0048 4 230 mtik1052

nemzetiségi tanácskozás Romániában

Bukarest, 1983. április 1. /mti/ - együttes ülést tartott csütörtökön a romániai magyar és német nemzetiségű dolgozók tanácsa. a tanácskozáson résztvevett és beszédet mondott Nicolae Ceausescu, a rkp főtitkára, román elnök.

részletesen szólt a román párt és állam nemzetiségi politikájáról, méltatta az eredményeket, de leszögezte azt is, hogy nagyobb figyelmet kell fordítani a politikai nevelő tevékenységre.

Nicolae Ceausescu a többi között leszögezte, hogy Romániában nem kell tartani a munkanélküliségtől, s hogy az ország minden állampolgára számára biztosítani fogja a munkahelyet. hangoztatta, hogy bár senkit nem tudnak visszatartani erővel, de mindent megtesznek azért, hogy segítsék az embereket annak megértésében, hogy ott kell maradniuk, ahol születtek, s ahol dolgoznak. Ceausescu állást foglalt amellett, hogy a kulturális életben sokféle stílus érvényesüljön, de ismét leszögezte, hogy ideológiai és politikai téren egységes nyelvet kell beszélni. méltatta a szocialista országok, s elsősorban a szomszédos országok népei iránti barátság, szolidaritás és együttműködés erősödésének jelentőségét.

wa/th ki

17.45 010483 1188

--

sk0049 4 230 mtik1053

Luns - osztrák felháborodás

Bécs, 1983. április 1. /mti-taszsz/ - Bécsben Ausztria belügyeibe való durva beavatkozásnak tekintik Joseph Luns NATO-főtitkárnak az ausztrál megjegyzését, amely szerint „Ausztria katonailag annyira gyenge, hogy támadás esetén öt napnál tovább nem tudná tartani magát... az osztrák semlegesség elveivel összhangban álló védelmi koncepciónk nem a NATO mércejével mérhető... - jelentette ki Otto Rösch hadügyminiszter.

Nw

a nato főtitkárának ausztria ellenes kirohanása mind katonai, mind politikai szempontból értelmetlen és felelőtlen - írta pénteken az arbeiter-zeitung. a volksstimme szerint luns ismét megerősítette, hogy a nato ausztriát „hadászati előterének,” tekinti.

ml lb fg

17.53 010483 0741

-. -

sk0050 1 300 mtik1054

április 4. - megemlékezés a szovjetunióban /2. rész/

rajnai sándor szólt azokról az új követelményekről is, amelyeket a gazdasági fejlődés megváltozott feltételei támasztanak országaink együttműködésével szemben. hangsúlyozta, hogy meg kell gyorsítani és céltudatosabbá kell tenni a gazdasági integrációt, s olyan gazdasági együttműködést kell kialakítani, amelyben bizton számíthatunk egymás gazdasági teljesítő képességére, gazdasági potenciáljára.

a forró, baráti hangulatu ünnepi gyűlés moszkvai művészek koncertjével ért véget.

x x x

április 4-e, a felszabadulás 38. évfordulója alkalmából a moszkvai magyar nagykövetség munkatársai, élükön rajnai sándor nagykövettel megkoszorúzták a lenin-mauzóleumot és az ismeretlen katona sírját. a koszorúzáson jelen voltak az szkp kb és a szovjetunió külügyminisztériumának felelős beosztású munkatársai.

x x x

rajnai sándor, az mszmp kb tagja, a magyar népköztársaság moszkvai nagykövete pénteken fogadást adott április 4. alkalmából.

a fogadáson megjelent inamzson uszmanhodzsajev, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnöksége elnökhelyettese és nyikolaj talizin, a szovjetunió minisztertanácsa elnökhelyettese. részt vettek a fogadáson az szkp központi bizottságának felelős beosztású munkatársai, a szovjet kormány több tagja, a szovjet hadsereg magas rangú parancsnokai, a szovjetunió társadalmi és kulturális életének sok kiemelkedő személyisége. jelen volt számos moszkvában akkreditált diplomáciai képviselő vezetője is.

x x x

x

április 4-ről, magyarországi felszabadulásának évfordulójáról

Nm

széles körben megemlékeztek a szovjetunióban. ünnepségeket rendeztek, illetve rendeznek a közeli napokban moszkva több nagyüzemében, amelyek kollektív tagjai a szovjet-magyar baráti társaságnak. megemlékeznek hazánk felszabadulásáról a szovjetunió köztársaságainak fővárosaiban is.

sok anyagot közölt az ünnep tiszteletére a szovjet sajtó is magyarországról. pénteki számában a szelszkaja zszny, az szkp központi bizottságának lapja például a magyar falu életét, a mezőgazdaság fejlődését bemutató cikksorozatot indított. a novoje vremja című tekintélyes politikai hetilap legújabb számában a magyar mezőgazdasági termelési rendszerekről közölt cikket. /folyt./

fl/gi ki

18.27 010483 2426

-. -

sk0051 1 300 mtik1055

április 4. - megemlékezés a szovjetunióban /3. rész/

moszkvában, leningrádban és a szovjetunió több más nagyvárosában a hagyományoknak megfelelően ebben az évben is megrendezik a magyar könyv dekádját, amely pénteken nyílt meg a moszkvai állami idegen nyelvű könyvtárban.

több magyar vonatkozó ^{su} kiállítás is nyílt az elmúlt napokban moszkvában. az állami irodalmi muzeum látogatói a petőfi irodalmi muzeum anyagából összeállított madách- emlékkiállítást tekinthetik meg, a barátság házában pedig fotókiállítás mutatja be magyarországi mai életét.

fl/gi ki

18.32 010483 0579

Nm

-. -

sk0052 4 230 mtik1056

kolumbiai földrengés

popayán, 1983. április 1. /afp/ - több mint 400 ember vesztette életét és legalább 2500-an megsebesültek a kolumbiai popayán városában a földrengés következtében - tűnik ki a kolumbiai polgárőrség legutóbbi jelentéséből.

a mentőalakulatok szerint 6 ezer ház dőlt össze, közöttük templomok is. a becslések szerint 50 ezer ember vált hajléktalanná.

a mentőalakulatok jelenleg a popayáni katedrálisban rekedt mintegy száz hívő mentésén munkálkodnak. a templom kupolája beszakadt, popayán történelmi városközpontja pedig 95 százalékban megsemmisült. az afp francia hírügynökség szerint popayán lebombázott városra hasonlít. a gyarmati időben épült gyönyörű fehér barokk épületek romokban hevernek.

a víz- és áramszolgáltatás szünetel. popayán lakói a szabad ég alatt töltötték az éjszakát - mégpedig szigorú katonai felügyelet mellett, mert a rablások száma elszaporodott a katasztrófa sújtotta városban. bajok vannak az élelmiszerellátással. a hatóságok kénytelenek voltak szigorúan fellépni az élelmiszerspekulánsok ellen.

eddig több mint ezer sebesültet részesítettek elsősegélyben, és megkezdődött elszállításuk is. némi könnyebbéget jelent, hogy a popayáni repülőtér kifutópályája csak részben rongálódott meg, a betegszállító repülőgépek zavartalanul közlekedhetnek.

a földrengés a popayán közelében fekvő, 15 ezer lelket számláló cajibío nevű települést teljesen eltörölte a föld színéről.

belisario betancur kolumbiai államfő pénteken a helyszínre érkezett.

hg lb fg

18.33 010483 1550

mm

--

sk0053 4 230 mtik1057

nszk - husvétii békemenetek

bonn/hamburg, 1983. április 1. /dpa/reuter/ap/ - a német szövetségi köztársaságban pénteken ezrek részvételével megkezdődtek a husvétii béketüntetések, amelyeket a nyugatnémet békemozgalom szervezett a fegyverkezési verseny és az amerikai rakéták tervezett nszk-beli telepítése ellen.

marburgból békemenet indult a 80 kilométerre levő majnamenti frankfurtba. a résztvevők traszparenseim a fegyverkezési versenyt és a nato rakétatelepítési tervét elítélő jelszavak voltak olvashatók. békemenet indult utnak bambergből a 75 kilométerre levő nürnbergbe is.

amerikai támaszpontok és a rakétatelepítésre kijelölt katonai létesítmények előtt fiatalok tüntettek és békés ülősztrájkot tartottak. a bajorországi neu-ulmban elzárták az ottani amerikai katonai támaszponthoz vezető utat, a nürnberg melletti feuchtbán pedig az amerikai hadsereg egyik lőszerraktárát vették körül. neu-ulmban, a pershing-2 rakéták telepítésére kijelölt egyik városban a rendőrség könnygázgránátok bevetésével és rendőrkutyák segítségével távolította el a tüntetőket, akik közül egyet letartóztattak.

tüntetés kezdődött a dortmund melletti dattelnben egy nyugatnémet légvédelmi létesítmény bejáratánál. a hamburg melletti kellinghusen, az amerikai csapatok által is használt katonai létesítmény bejáratait több mint ezer tüntető vette blokádnak alá, amelyet a tervek szerint csak vasárnap oldanak fel. a zárt területen a békemozgalom szerint atomfegyvereket is tárolnak.

a husvétii ünnepekre mintegy kilencven békemenetet hirdettek meg. a szervezők arra számítanak, hogy összesen mintegy félmillió ember vesz majd részt a békemozgulásokon, amelyek a „zöldeken” kívül a szakszervezetek és ellenzéki szociáldemokraták is támogatnak - míg a kormány a békemenetektől való távolmaradást tanácsolta. a husvétii béketüntetések csúcspontjaként vasárnap és hétfőn békenagygyűléseket rendeznek az nszk nagyvárosaiban.

to lb fg

18.37 010483 1957

mm

--

sk0054 4 230 mtik1058

rövid hírek

amerikaellenes tüntetés

brüsszel, 1983. április 1. /ap/ - többszázan tüntettek pénteken az egyesült államok brüsszeli nagykövetségének épülete előtt, tiltakozva amiatt, hogy washington támogatja a baloldali nicaraguai kormány elleni erőket.

sztrájk, felvonulás

liszabon, 1983. április 1. /taszsz/ - a vasutasok szakszervezete által meghirdetett hatnapos sztrájk csaknem teljesen megbénította portugália vasuti közlekedését. a dolgozók béremelést követelnek. parasztok és mezőgazdasági dolgozók tömegtüntetésére is sor került évora városban. azt követelték, hogy a kormány tegyen intézkedéseket az országot sújtó mezőgazdasági válság leküzdésére.

meghalt hula

prága, 1983. április 1. /ctk/ - pénteken, ötvenhét éves korában váratlanul elhunyt václav hula, csehszlovákia kommunista pártja kb elnökségének tagja, a csehszlovák kormány miniszterelnök-helyettese.

kissinger

peking, 1983. április 1. /uj kina/ - vu hszüe-csien kínai külügyminiszter pénteken fogadta a pekingben tartózkodó henry kissinger volt amerikai külügyminisztert.

afrika - közel-kelet

arusha, 1983. április 1. /upi/ - az ensz által a tanzániai arushában szervezett afrikai regionális találkozáson határozatot fogadtak el, amelyben követelik, hogy izrael azonnal vonja ki csapatait libanonból, a biztonsági tanács pedig hozzon megfelelő intézkedéseket ennek érdekében.

inla

dublin, 1983. április 1. /upi/ - az inla nevű ir terrorista szervezet 11 vezetőjét tartóztatta le a rendőrség csütörtök éjjel egy dublin környéki bárban.

kj fg

18.44 010483 1600

Nw

-.-

sk0055 4 230 mtik1059

moszkva - meleg

moszkva, 1983. április 1. /taszsz/ - az elmúlt száz évben még soha nem volt ilyen meleg április elseje moszkvában: mintha csak „áprilist járatna”, az időjárás a moszkvaiakkal, a hőmérő higanyszála pénteken délután elérte a helyi viszonyok között most valósággal hőségnek számító plusz 18 fokot.

ez a nap sok időjárási meglepetést okozott már a város lakóinak: 1975-ben plusz 16,5 fokot mértek, de volt már április elsejei hóvihár is moszkvában. 1879-ben pedig minusz 21 fokot mutattak a hőmérők.

kf lb fg

19.18 010483 0550

-.-

sk0056 4 230 mtik1060

cheysson-interju

párizs, 1983. április 1. /afp/ - claude cheysson francia külügyminiszter pénteken egy televíziós interjúban kijelentette: jóllehet franciaország elítéli a vietnami csapatok kambodzsai jelenlétét, de véleménye szerint a vietnami csapatok távozása érdekében tárgyalni kell hanoi-val. cheysson jelezte, hogy franciaországnak „módjában áll”, hanoi-val megvitatni a csapatkivonás kérdését.

több nagy nemzetközi kérdést érintő nyilatkozatában a francia diplomácia vezetője hozzátette, hogy párizs nem ismeri el a kambodzsai kormányt.

cheysson bírálta azt a tervet, amelynek alapján az ensz nevelésügyi-, tudományos- és kulturális szervezete /unesco/ augusztusban értekezletet rendez a palesztin kérdésről; véleménye szerint ez az értekezlet csak a „szélsőségesek érdekeit szolgálja, és semmivel nem visz közelebb a békéhez”,.

a francia külügyminiszter nicaraguáról szólva kijelentette azt is, hogy párizsnak semmiféle bizonyítéka nincs az amerikai beavatkozásról. leszögezte, hogy a térség konfliktusait párbeszéd útján kell rendezni.

Nw

végezetül cheysson bírálta az európai békemozgalmakat. azt mondta, hogy a „pacifizmus nem szolgálja a béke ügyét, az utcai tüntetések pedig nem akadályozzák meg a háborút, - ez utóbbit csakis az „erők egyensúlya háríthatja el, - mondta.

fg/gi
19.31 010483 1343

--

sk0057 4 230 mtik1061

iráni - köztársaság napja

bejrut, 1983. április 1. /mti-upi/ - az iráni rádióban - az április elsejei köztársaság napja alkalmából - pénteken felolvasták khomeini ajatollah üzenetét, amelyben a főpap kemény hangon szólt az iszlám köztársaságot fenyegető veszélyekről.

khomeini ajatollah - iráni szellemi vezetője - a legfőbb veszélyt az inflációban látja, amely „néhány tisztességtelen és bűnös kereskedő, műve, és végső soron bukással fenyegeti az iszlám köztársaságot.

szenvédeyes hangú üzenetében khomeini a nép és a hatóságok közötti együttműködés szükségességéről beszélt az irániaknak.

külpolitikai kérdésekről szólva khomeini figyelmeztette a perzsa-öböl menti országokat, hogy „iráni a térség egyetlen nagyhatalma, - ezért fenn kell tartani vele a barátságot. hozzátette, hogy az említett országok az egyesült államoktól nem számíthatnak tényleges támogatásra.

kj lb fg

19.37 010483 0916

Nuu

--

sk0058 4 800 mtik1063

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0032-ig

budapest, 1983. április 1. /mti/

sk0001 heti várható
sk0002 reagan - los-angeles /1. rész/
sk0003 reagan - los-angeles /2. rész/
sk0004 nicaragua - nemzetközi szakértők
sk0005 ujjfasiszta gyilkos
sk0006 nicaragua - agresszió /1. rész/
sk0007 nicaragua - agresszió /2. rész/
sk0008 japán - közel-kelet
sk0009 ideális testsúly /panoráma/
sk0010 felszabadulás - megemlékezések
sk0011 görögország - eurorakéták
sk0012 közbülső megoldás - pravda
sk0013 bt - csád
sk0014 kolumbiai földrengés - károk
sk0015 rövid hírek
varsó: figyelmeztetés a lengyel képzőművészeknek
peking: repedés - kina
bilbao: eta - letartóztatás
róma: megszűnik a paese sera
sk0016 arafat jordániában
sk0017 amerikai képviselők
sk0018 salvador - pravda-kommentár
sk0019 usztyinov
sk0020 angola
sk0021 usa - izrael /részben szerk. táj.!/
sk0022 bejrut, merénylet
sk0023 vietnami támadás - fejlemények /szerk. táj./
sk0024 kínai - albán /szerk. táj./
sk0025 ribicsics koszovoról /1. rész/
sk0026 ribicsics koszovoról /2. rész//szerk. táj.!/
sk0027 politikai bizottsági ülés
sk0028 izrael-libanon-szíria
sk0029 reagan - vietnami cáfolat
sk0030 okp-oszp - megbeszélés /1. rész/
sk0031 okp-oszp - megbeszélés /2. rész/
sk0032 ciszjordánia - mérgezés - ensz

folyt.
fg/th

20.18 010483 1323

Nuu

--

sk0059 4 800 mtik1064

tartalomjegyzék - 2. sk0033-sk0059-1g
 sk0033 gandhi - asszám
 sk0034 rövid hírek
 hanoi: francia pártküldöttség hanoiban
 róma: olasz választás
 sk0035 reagan-javaslat - visszhang
 sk0036 mubarak
 sk0037 szovjet-afgán szakszervezeti
 sk0038 gromiko-doszt
 sk0039 reagan-javaslat - genscher
 sk0040 usa - izrael - reagan /1. rész/
 sk0041 usa - izrael - reagan /2. rész/
 sk0042 magyar-laoszi együttműködés
 sk0043 chnoupek - mezsdunarodnaja zszizny
 sk0044 anglia: „élő lánc”
 sk0045 nagypéntek jeruzsálemben
 sk0046 arafat—husszein /szerk. táj./
 sk0047 április 4. - megemlékezés a szovjetunióban /1. rész/
 sk0048 nemzetiségi tanácskozás romániában
 sk0049 luns - osztrák felháborodás
 sk0050 április 4. - megemlékezés a szovjetunióban /2. rész/
 sk0051 április 4. - megemlékezés a szovjetunióban /3. rész/
 sk0052 kolumbiai földrengés
 sk0053 nszk - husvétii békemenetek
 sk0054 rövid hírek
 brüsszel: amerikaellenes tüntetés
 lisszabon: sztrájk, felvonulás
 prága: meghalt hulla
 peking: kissinger
 arusha: afrika - közel-kelet
 dublin: inla
 sk0055 moszkva - meleg
 sk0056 cheysson-interjú
 sk0057 irán - köztársaság napja
 sk0058 tartalomjegyzék 1.
 sk0059 tartalomjegyzék 2.
 készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: pirityi sándor, éliás béla, flesch)
 kis csaba, fodor györgy. (stván)
 - v e g e -

fg/th

20.21 010483 1555

Nuv

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 02.

kül

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1003

arab liga

tunisz, 1983. április 2. /taszsz/afp/ - az arab liga tanácsa elítéli az egyesült államoknak az izraeli megszállás alatt lévő palesztin arab területek lakosságával szemben tanúsított magatartását, az arabok jogainak semmibe vételét.

a testület pénteken tuniszbán véget ért ülésén, amelyen az arab országok állandó képviselői vettek részt, felhívást fogadtak el. ez követeli, hogy tegyenek további erőfeszítéseket izraelnek az egyesült nemzetek szervezetéből és annak szakosított szerveiből való kizárása, illetve tagságának felfüggesztése érdekében.

az arab liga elítélte a ciszjordániai palesztin iskolások elleni izraeli gázmérgezési akciót. a felhívás azt követeli, hogy az egészségügyi világszervezet és a nemzetközi vöröskereszt azonnal indítson vizsgálatot az ügyben.

x x x

amman, 1983. április 2. /afp/ - jasszer arafat, a pfsz vb elnöke szombaton ammanban találkozik huszsein jordániai királlyal. ugyanacsak szombaton tartja ammanban a héten immár második ülését a jordániai-palesztin vegyes bizottság.

mj pi

06.48 020483 1068

Fi